

Valmistelija kunnanjohtaja Noora Pajari, sivistysjohtaja Nina Lehtinen, kaavoituspäällikkö Teija Mäkelä, johdon erityisavustaja Riku Hevonkorpi

Kyläohjelman tausta

Kunnanvaltuusto on 10.12.2025 § 120 päättänyt päivitetystä kuntastrategiasta ”Lempäälä lähelläsi”. Valtuusto linjasi osana päätöstä, että strategiaan tavoitteisiin pääsemiseksi laaditaan kuntastrategiaa toteuttavat poikkihallinnolliset toimenpideohjelmat. Ohjelmissa kuvataan ne konkreettiset toimenpiteet, joiden kautta strategiset tavoitteet pyritään saavuttamaan. Toimenpideohjelmat laaditaan valtuustokauden mittaisiksi.

Kyläohjelma on yksi Lempäälän kuntastrategiaa toteuttavista toimenpideohjelmissa. Kyläohjelma ohjaa Lempäälässä vuosina 2026-2029 toteutettavaa kylien elinvoiman kehittämistä ja ylläpitämistä.

Kyläohjelma toteuttaa kuntastrategian teemoja Lähellä sinua – yhteinen hyvinvointimme ja Lähellä kaikkea – paras paikka asua ja toimia. Kyläohjelmassa on määritelty kuntastrategian neljään (Rohkaisemme aktiiviseen kuntalaisuuteen, Olemme Suomen suurin kyläyhteisö, Panostamme lasten ja nuorten laadukkaaseen koulutukseen, Rakennamme viihtyisää asuinympäristöä) tavoitteeseen liittyvät toimenpiteet, joilla Lempäälän kylien elinvoimaisuuden kehittämiseen ja ylläpitämiseen tartutaan.

Kyläohjelmaan on kirjattu toimenpiteiden toteutumisen seurannassa käytettävät mittarit ja vastuutahot sekä yhteistyökumppanit. Kyläohjelma kokoaa kunnan kaikilla palvelualueilla ja eri kumppaneiden kanssa edistettävät kehittämistoimenpiteet kylien elinvoiman ja houkuttelevuuden tukemiseksi.

Kyläohjelman ohjausryhmän yhtenä alkutekijänä toimi kunnanvaltuuston vuoden 2025 talousarviota koskevan päätöksen (Kunnanvaltuusto 27.11.2024 § 90) yhteydessä perustettavaksi sovittu poikkihallinnollinen työryhmä kylien ja kyläkoulujen vetovoimaisuuden vahvistamiseksi. Kyläohjelman viranhaltijavalmistelussa on ollut mukana viranhaltijoita poikkihallinnollisesti kunnan jokaiselta palvelualueelta.

Kyläohjelman valmistelu

Toimenpideohjelmien valmistelun ajaksi perustettiin kunnanhallituksen nimeämät ohjausryhmät (15.12.2025 § 351). Ohjausryhmät olivat parlamentaarisia, eli kussakin ohjausryhmässä oli edustus jokaisesta seitsemästä valtuustoryhmästä. Kyläohjelman ohjausryhmän jäseneksi kutsuttiin lisäksi sidosryhmäedustaja Lempäälän Kylät ry:stä.

Ohjausryhmän käsittelemien asioiden valmistelusta vastasi ohjausryhmän vastuuvalmistelijana toiminut kunnanjohtaja Noora Pajari sekä viranhaltijajäsenenä toimineet sivistysjohtaja Nina Lehtinen ja kaavoituspäällikkö Teija Mäkelä. Lisäksi ohjausryhmän

valmistelutyöryhmään on kuulunut viranhaltijoita ja työntekijöitä kunnan kaikilta palvelualueilta. Kyläohjelman ohjausryhmä valmisteli toimenpideohjelmaa neljässä eri ohjausryhmän kokouksessa tammi-huhtikuun 2026 aikana.

Toimenpideohjelmien valmisteluun on osallistettu myös kunnan viranhaltijoita- ja työntekijöitä. Kunnan eri työyksiköille järjestettiin kysely, jossa yksiköt pääsivät tuomaan esille keinoja tuoda kuntastrategia näkyviin arjen toimenpiteinä.

Kyläohjelman valmistelussa on osallistettu myös kuntalaisia, kyläläisiä sekä kunnassa toimivia vaikuttamistoimielimiä. Tammikuussa 2026 järjestettiin toimenpideohjelmien yhteinen Strategiatori, jossa kuntalaiset pääsivät osallistumaan toimenpideohjelmien valmisteluun. Lisäksi tammikuussa järjestettiin Lempäälä lähelläsi -kuntalaiskysely, jossa kuntalaiset pääsivät vaikuttamaan toimenpideohjelmien valmisteluun antamalla kommentteja valmistelun tueksi. Kyläohjelman valmistelussa osallistettiin kyläläisiä ja muita kuntalaisia maaliskuussa järjestetyssä kyläillalla, jossa kyläläiset saivat mahdollisuuden kommentoida valmistelussa olevia toimenpiteitä. Lisäksi maaliskuussa järjestettiin erillinen kuulemistilaisuus kunnassa toimiville vaikuttamistoimielimille (nuorisovaltuusto, seniorineuvosto, vammaisneuvosto).

Kyläohjelman kokonaiskustannukset

Kyläohjelman toimenpiteiden arvioidut kokonaiskustannukset vuosina 2026-2029 ovat yhteensä noin 298 000 euroa. Kokonaiskustannusarvio sisältää myös jo olemassa olevat henkilöstökustannukset. Henkilöstökustannukset on arvioitu laskennallisina henkilötyövuosina ja niiden euromääräisinä kokonaiskustannuksina toimenpiteiden toteuttamiseksi.

Kyläohjelman toimenpiteet nostetaan kullekin talousarviovuodelle talousarvion tavoitteeksi ennalta määritellyn aikataulun mukaisesti. Toimenpiteiden toteutumista seurataan osavuosikatsauksissa ja tilinpäätöksessä sekä toimintakertomuksessa.

Liite:

- Lempäälän kunnan kyläohjelma 2026-2029

Oheismateriaali (ei julkaista):

- Lempäälän kunnan kyläohjelman 2026-2029 toimenpiteiden aikataulut ja kustannusarviot

Toimivalta:

Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 1 §:n mukaan kunnanhallitus vastaa strategisesta suunnittelusta.

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa. Kuntalain 14 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan valtuusto päättää kuntastrategiasta.

Lisätietoja: kunnajohtaja Noora Pajari, puh. 040 769 5259, sähköpostit ovat muotoa: etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää, että kunnanvaltuusto

1. hyväksyy Lempäälän kunnan kyläohjelman 2026-2029
2. valtuuttaa kunnanjohtajan tekemään teknisiä korjauksia liitteenä olevaan Lempäälän kunnan kyläohjelman sisältöön ja visualisointiin.

Käsittely

Keskustelun jälkeen kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti seuraavan tarkennuksen toimenpideohjelmaan:

Sivu/dia 14 toimenpide ja mittari: sana ”periaatteet” muutetaan sanaksi ”kriteerit”, jonka jälkeen toimenpide on kokonaisuudessaan ”Kyläkoulujen kehittäminen: Luodaan kriteerit esi- ja perusopetuksen järjestämiselle kyläkouluissa” ja mittari ”Esi- ja perusopetuksen järjestämisen kriteerit kyläkouluille on laadittu / ei ole laadittu”

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen seuraavalla kokouksessa hyväksytyllä tarkennuksella:

Sivu/dia 14 toimenpide ja mittari: sana ”periaatteet” muutetaan sanaksi ”kriteerit”

Tiedoksi

kasvatus- ja opetuslautakunta, hyvinvointi- ja elinvoimalautakunta, yhdyskuntalautakunta, palvelualueiden johtoryhmät

Kunnanvaltuusto 10.06.2026
330/00.01.02/2026

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto

1. hyväksyy Lempäälän kunnan kyläohjelman 2026-2029
2. valtuuttaa kunnanjohtajan tekemään teknisiä korjauksia liitteenä olevaan Lempäälän kunnan kyläohjelman sisältöön ja visualisointiin.

Päätös

Tiedoksi

Tarkastuslautakunta, kasvatus- ja opetuslautakunta, hyvinvointi- ja elinvoimalautakunta, yhdyskuntalautakunta, palvelualueiden johtoryhmät